

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 4.— za pol leta „ 2.— za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja upravnštvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. List se pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo do srede popoldne.

Štev. 28.

V Mariboru, dne 11. julija 1901.

Tečaj XXXV.

Spoštujmo slovenski jezik!

Nihče med Slovenci ni tako nespameten, da bi svojim rojakom branil, učiti se tudi drugih jezikov. Dobro nam je znana prislovica: Kolikor jezikov znaš, toliko ljudij veljaš. Le eno je, kar obsojajo vsi dobri Slovenci: zaničevanje našega slovenskega jezika.

Slovenski jezik zaničuje, kdor v uradih noče slovenski govoriti. V uradih po slovenski zemlji morajo uradniki slovenski znati, sicer niso sposobni na Slovenskem delovati. Četudi znaš nemški, zahtevaj, da uradniki, katere ti plačuješ, govore s teboj slovenski. To ni mogoče, da bi se zavoljo kakega uradnika vsi Slovenci morali nemški učiti. Uradnik ima v hladni uradni sobici več časa, učiti se drugih jezikov, nego kmet, poteč se za svojim pljugom. Pomisli tudi to! Če boš zahteval, da se v uradu s teboj slovenski govori, se bodo počasi res nastavljali slovenski uradniki. Sedaj pa sinove slovenskih starišev pošiljajo v druge tuje kraje, češ, saj z nemškimi uradniki izhajamo. Glej! Naša zemlja je krasna, bivanje po slovenskih krajih tako prijetno! Ali ne privoščiš slovenskim sinovom ugodnosti naših pokrajin, nego sinovom tujih narodov, ki te nič ne brigajo? Spoštuj torej slovenski jezik.

Tudi nobenega uradnega pisma v drugem jeziku kakor v slovenskem ne sprejmi. Nič se ne vznemirjaj, ampak na dostavljeno pismo zapiši: Se ne sprejme! Z menoj se naj slovenski uraduje! Nič več in nič manj in videl boš, da bo pomagalo.

Slovenski jezik zaničuje, kdor po nepotrebnem tuje jezike govori. Kako grdo je to, ako se fant, ki je komaj pol leta bil pri vohkih, pači že v drugih jezikih, ko pride na prvi dopust! Hvala Bogu, da so taki nespametni fantje že skoraj popolnoma izginili. Tudi naši vojaki že čutijo slovensko-narodno. Neznosno je, ako deklina, ki je v mestu vjela par tujk, prodaja pri prvem obisku na domu svojo drugojezično modrost. Tudi tukaj je že nekoliko boljše. Mnoga slovenska dekleta ostanejo tudi po nemških trgih in mestih zvesta slovenskemu narodu, spoštujejo svoj jezik ter ga rada govore.

Na slovenski zemlji in s slovenskimi ljudmi govori le slovenski jezik! Slovenci, spoštujmo svoj mili materni jezik! S.

Zaspano naprej...!

Zadnja leta smo Slovenci na Štajerskem v narodnostnem oziru malo izgubili. Okrajni zastop slovenjebistriški je prišel v nemške roke; več občin ob jezikovni meji so si priborili naši nasprotniki ali dosegli v njih vsaj znatne uspehe; pri državnoborskih volitvah so kandidati nemškutarske stranke dobili več glasov, kakor je bilo pričakovati; šola v Poberžu pri Mariboru je popolnoma nemška; šola v Karčevini pri Mariboru je dobila nemške vspelednice, ki bodo danes ali jutri zadušile slovenske razrede; na šolah v Hočah in Slinvici se je razširil nemški pouk; v najnovjšem času so nas iznenadile občinske volitve na Teharjih in v Št. Krištofu pri

Laškem, ki so izpadle v nemškutarskem smislu....

Tako izginja Slovincem postojanka za postojanko! In ali bo v prihodnosti boljše? Slovenjegraški okrajni zastop je v veliki nevarnosti, da preide v nasprotno roko. Da so v mariborskem okraju občine v vedni nevarnosti, da dobijo nemškutarske občinske zastope, je samoumevno. A še več! Mnoge občine slovenjebistriškega okraja so podropane po nemškutarjih in socialdemokratih. V ptujskem okraju stega roke čez nekatere občine ptujska kramarska stranka. Celo v ljutomerskem in ormoškem okraju vzdigujejo nemškutarji svoje glave in prežijo na nov plen, na nove občine. Da še povrh dobimo tudi par novih nemških šol v slovensko ozemlje, za to bo skrbel nemški sulferajn.

Toda mi spodnještajerski Slovenci smo tako dobre, blage dušice, da se ne moremo povspeti do kakega odločnega koraka nasproti našim nasprotnikom. Pri nas bi bil tako vzoren mir, kakor v kakem letovišču, da bi «ti mladi» tuintam malce ne poropotali. Prej so se kavsali za Žičkarja in Hribarja, nato so pošiljali državnoborskim klubom brzojavke v ljubljanske liste, nazadnje so hoteli zaplesati z deželnimi poslanci, no sedaj je zopet mir, kajti vse čaka na zaupni shod v Mariboru. Naši «voditelji», naši «pravi rodoljubi» pa snujejo v svojih glavah politiko in kličejo «mladim»: pssst. Sicer pa vlada sveti mir na Spodnjem Štajerju, sovražnik pa seje medtem svojo ljuliko po slovenski zemlji....

Listek.

V ječi.

«Bilo je to leta 1793 za časa francoske revolucije in jaz sem bila stara še le dvanajst let», tako je pripovedovala baronica Belit (Belle-Iste) leta 1856 nekaterim svojim prijateljicam. «Moj oče je stopil v armado Kondéa (Condeá), pa je mater in mene izročil v skrb staremu domačemu služabniku. Skrite v neki mali hišici v Parizu sva živeli samotno, misleč, da ne bo nihče mislil na naju sredi velikih ljudskih izgredov, kateri so bili na dnevnem redu v glavnem mestu Francoske».

«Neko noč pridejo iskat moje matere. Ne vem, kateri hudobnež je bil tako trdega srca, da jo je izdal kot soprogo emigranta (t. j. človeka, ki je pobegnil iz domovine), no to je bilo dovolj, da so jo na surov način odpeljali v ječo in jej niti ni bilo dovoljeno, da se poslovi od svoje revne hčerke. Spavala sem, ko se je to godilo, in spoznala sem še le drugi dan zjutraj, da sem siročica izgubila nesrečno svojo mater. S pomočjo našega starega služabnika Petra sem kmalu izvedela, kje se nahaja».

«Bila je zaprta v ječi du Tampl (du Temple)».

«Od tega časa sem gojila samo eno misel in eno željo: da pridem v ječo. Vsak dan sem šla proti onemu groznemu kraju in sem s plašljivim pogledom iskala mesta, kjer se je nahajala moja nesrečna mati. Od tod sem ji pošiljala na tisoče poljubov in malo je manjkalo, da nisem objela onega črnega zida, kateri mi jo je zakrival».

«Stari Peter si je naposled izmislil način, kako mi bode izprosil vstop v to ječo. Vsprejela me je namreč žena jetničarjeva. Ona je imela hčer mojih let, katera mi je postala kmalu dobra prijateljica. A kmalu sem se prikupila tudi jetničarki, ker sem ljubila njeno hčerko in sem se vsak dan z njo igrala».

«V kratkem sva si bile tako dobri, da sem si upala ji nekega dne razodeti, da moja nesrečna mati vzdihuje v ječi, in da je samo od nje odvisno, da bi jo mogla zopet videti».

«Gospa se je izprva ustavljala temu, no naposled je vendar popustila in mi obljubila, da bom govorila s svojo ljubo materjo».

«Kako naj vam opišem stanje svoje duše, kako naj opišem ona čustva radosti in žalosti, katera so me navdajala, ko sem se znašla v naročju nesrečne svoje matere! Pritisnila me je na svoje srce, pa ni izpregovorila niti besedice, dočim sem jo jaz poljubljala in ji močila lica s svojimi solzami.

To je bil tako ganljiv prizor, da je žena jetničarjeva odstopila, da se ne razodene, kako je ganjena. Morali sve se ločiti, no dobra ona gospa je nama obljubila, da se še bove večkrat videle. Kar je obljubila, je tudi izpolnila. V obleki njene hčere sem pogosteje zahajala z njo v ječo. Toda kadar sva bile pri materi, naju je dobra gospa odvedla v sobico blizu dvorane za bolnike, kjer sva se lahko brez priče razgovarjale. Dvakrat na teden sem tako obiskala svojo mamico».

«Nekega dne mi reče mati s tresočim žalostnim glasom: Ljuba moja Marica, kmalu se bove morali ločiti za vedno. Zjutraj je došel komisar in mi javil, da moram priti k sodišču, to sodišče pa — to sama veš — je tudi smrtna obsodba».

«Srce mi je bilo, ko sem to poslušala. Nikdar ne pozabim tega trenutka. Vedno se mi dozdeva, da vidim svojo mater, da slišim one strašne besede».

«Ko se je nekoliko polegla prva razburjenost v srcu nesrečne matere, izpregovorila zopet: «Ena mojih najiskrenejših želj, ljuba moja hčerka, je, da te vidim obhajati slovesnost prvega sv. obhajila. Ko si še bila čisto majhna, sem prosila blaženo Devico Marijo, da bi jaz in ti doživeli ta dan. Bodi prepričana, da bom vsa potolažena umrla, ko sem videla, da si se združila s svojim